УДК

Кравченко О.О.

ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ЯК КЛЮЧОВЕ ЗАВДАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Творення суспільства, побудованого на принципах справедливості й розвитку, можливе за справедливого підходу до місця і ролі особистості жінки і чоловіка як рівних у правах, свободах, обов'язках, можливостях і відповідальності. Підґрунтям усіх статей Конституції України, які регулюють політичні, соціально-економічні та інші права людини, є принцип рівноправності.

За влучною оцінкою Л. Смоляр, однією з найважливіших рис громадянського життя є його відкритий характер, до основних гендерних параметрів якого належить: можливість вільного вибору жінками і чоловіками будь-яких форм соціальної діяльності, сприйняття суспільної критики, толерантність і терпимість до неї, незалежність міжстатевих відносин індивідів від ідеологічних впливів; утвердження в суспільстві принципів свободи й правової рівності жінки і чоловіка; дотримання паритетної демократії як загальногромадянської цінності; цілковита залежність життєдіяльності суспільного організму від соціально важливих рішень своїх членів незалежно від статі та інших параметрів, відкритість від світових цивілізаційних надбань у розвитку тендерних проблем тощо [2].

У вересні 2018 р. виповниться понад 13 років з часу прийняття Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Прийняття Закону дозволило закласти надійні основи проведення єдиної державної політики щодо досягнення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Це стало поштовхом для розробки цілої низки важливих документів, що розвивають його основні положення та інституційні механізми його забезпечення.

Прийнято Указ Президента України «Про вдосконалення роботи

центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», постанову Кабінету Міністрів України «Про консультативно-дорадчі органи з питань сім'ї, тендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми».

В Україні прийнято низку стратегічних документів, де враховано гендерний аспект [1]:

- Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки України ООН 1325 «Жінки, мир, безпека»;
- Національна стратегія у сфері прав людини та план дій з її реалізації;
- Стратегія подолання бідності та План дій з її реалізації;
- Концепція реформування державного управління.

Міністерством освіти і науки розроблено проект Стратегії «Освіта: тендерний вимір 2020».

Національний план дій з виконання Резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 «Жінки, мир, безпека», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України у 2016 році, консолідує дії державних інституцій і суспільства щодо активізації участі жінок у встановленні миру, наданні допомоги, захисті та реабілітації постраждалих від насильства. Відповідно до Резолюції, першочерговим завданням кожної держави має бути фізична і психологічна безпека жінки, її захист у багатьох сферах сучасного життя – в сімейно-побутовій площині, на професійному рівні, в громадській роботі чи на політичній арені.

У квітні 2017 року Урядом затверджено розроблену Мінсоцполітики Концепцію державної соціальної програми забезпечення рівних прав та

можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року.

У процесі імплементації цих нормативних документів важлива роль поряд із різними державними та громадськими структурами належить сфері соціального захисту, що забезпечує гідну життєдіяльність та існування людини в суспільстві, а особливо щодо реалізації її конституційних соціально-економічних і соціально-політичних прав і свобод.

Соціальний захист зорієнтований на високий рівень, багатоманіття і дієвість гарантій, тобто на створення умов і засобів, що забезпечують реалізацію і охорону конституційних прав громадян. Ці гарантії розуміються і як обов'язок держави і суспільства створювати відповідні умови для вільного і безперешкодного виконання громадянами своїх прав і обов'язків.

Серед фахівців, які на професійному рівні забезпечують ці умови, є соціальні працівники. Практикоорієнтований зміст цієї професії виступає дієвою формою дотримання принципів гендерної рівності. Адже для соціальної роботи ключовими виступають принципи захисту прав людини і соціальної справедливості. Соціальні працівники виступають агентами змін у житті окремої людини, сім'ї, громади, відтак агентами змін у суспільстві. Разом з тим, у ході професійної діяльності вони намагаються виключити будь-які форми дискримінації, у тому числі за ознакою статті, від чого залежить перспективи антидискримінаційного соціального обслуговування, соціальної справедливості і соціального розвитку.

Список використаних джерел:

1. Звернення заступника Міністра Н. Федорович з нагоди 12-ї річниці з часу прийняття України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» \\ Соціальний захист. – 2017.

2. Смоляр Л. О. Минуле заради майбутнього. Жіночий рух Наддніпрянської України ІІ пол. ХІХ – поч. ХХ ст. Сторінки історії : монографія \ Л. О. Смоляр. – Одеса : Астропринт, 1998. – 408 с.